

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 3.8.2009
COM(2009) 412 τελικό

2009/0115 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Μετά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις υποθέσεις «ανοικτού ουρανού», όπως αποκαλούνται, το Συμβούλιο έδωσε, στις 5 Ιουνίου 2003, εντολή στην Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες, προκειμένου να αντικατασταθούν ορισμένες διατάξεις των υφιστάμενων συμφωνιών από συμφωνία με την Κοινότητα¹ (εφεξής «οριζόντια εντολή»). Στόχος αυτών των συμφωνιών είναι η παροχή, σε όλους τους κοινοτικούς αερομεταφορείς, δικαιώματος ισότιμης πρόσβασης στα αεροπορικά δρομολόγια μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών και η ευθυγράμμιση με το κοινοτικό δίκαιο των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

- **Γενικό πλαίσιο**

Οι διεθνείς αεροπορικές συνδέσεις μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών διέπονται κατά κανόνα από διμερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, από τα παραρτήματα των εν λόγω συμφωνιών και από άλλες συναφείς διμερείς ή πολυμερείς ρυθμίσεις.

Οι συνήθεις ρήτρες περί καθορισμού αερομεταφορέα που περιέχουν οι διμερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών των κρατών μελών παραβιάζουν το κοινοτικό δίκαιο. Επιτρέπουν στην τρίτη χώρα να απορρίψει, να ανακαλέσει ή να αναστείλει τις άδειες εκμετάλλευσης ή τις άδειες τεχνικής φύσεως ενός αερομεταφορέα, ο οποίος έχει καθορισθεί από κράτος μέλος, αλλά δεν είναι στην ουσιαστική κυριότητα και δεν είναι πραγματικά υπό τον έλεγχο του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή υπηκόων του. Αυτό κρίθηκε ότι αποτελεί διάκριση σε βάρος κοινοτικών αερομεταφορέων που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος κράτους μέλους, αλλά ανήκουν σε υπηκόους άλλων κρατών μελών και ελέγχονται από αυτούς. Αντιβαίνει στο άρθρο 43 της συνθήκης, το οποίο εγγυάται στους υπηκόους των κρατών μελών που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης ίδια μεταχείριση στο κράτος μέλος υποδοχής με εκείνη της οποίας απολαύουν οι υπήκοοι του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Υπάρχουν και άλλα θέματα, όπως η φορολόγηση των αεροπορικών καυσίμων, στα οποία πρέπει να εξασφαλισθεί συμμόρφωση προς το κοινοτικό δίκαιο με τροποποίηση ή συμπλήρωση των υφιστάμενων διατάξεων των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης**

Οι διατάξεις της συμφωνίας αντικαθιστούν ή συμπληρώνουν τις υπάρχουσες διατάξεις δέκα τεσσάρων διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας.

---

¹ Απόφαση 11323/03 του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2003 (διαβαθμισμένο κείμενο).

- **Συνοχή με τις άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Η συμφωνία εξυπηρετεί θεμελιώδη στόχο της εξωτερικής πολιτικής αερομεταφορών της Κοινότητας, επιτυγχάνοντας τη συμμόρφωση των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών με το κοινοτικό δίκαιο.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς που αφορά η πρόταση και γενικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων

Καθόλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και εκπροσώπους του κλάδου.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος με τον οποίον λήφθηκαν υπόψη

Λήφθηκαν υπόψη τα σχόλια που διατύπωσαν τα κράτη μέλη και ο κλάδος.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Συνοπτική παρουσίαση των προτεινόμενων μέτρων**

Σύμφωνα με τους μηχανισμούς και τις οδηγίες που περιλάμβανε το παράρτημα της «οριζόντιας εντολής», η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε με τη Βραζιλία συμφωνία, η οποία αντικαθιστά ορισμένες διατάξεις των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας. Το άρθρο 2 της συμφωνίας αντικαθιστά τις συνήθεις ρήτρες περί καθορισμού του αερομεταφορέα από ρήτρα καθορισμού κοινοτικού αερομεταφορέα, η οποία επιτρέπει σε όλους τους κοινοτικούς αερομεταφορείς να απολαύουν του δικαιώματος εγκατάστασης. Τα άρθρα 4 και 5 της συμφωνίας αφορούν δύο τύπους ρητρών που άπτονται θεμάτων κοινοτικής αρμοδιότητας. Το άρθρο 4 αφορά τη φορολόγηση των αεροπορικών καυσίμων, η οποία έχει εναρμονισθεί με την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολόγησης των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας, και ιδίως με το άρθρο 14 παράγραφος 2. Το άρθρο 5 επιλύει ενδεχόμενες συγκρούσεις με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΚ.

- **Νομική βάση**

Άρθρο 80 παράγραφος 2 και άρθρο 300 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η πρόταση βασίζεται εξ ολοκλήρου στην «οριζόντια εντολή» που έδωσε το Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη των θεμάτων που καλύπτονται από το κοινοτικό δίκαιο και τις διμερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η συμφωνία τροποποιεί ή συμπληρώνει διατάξεις των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών, μόνο στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς το κοινοτικό δίκαιο.

- **Επιλογή νομικών μέσων**

Η συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας αποτελεί το πλέον αποτελεσματικό μέσο για την εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο όλων των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

5. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Απλούστευση**

Η παρούσα πρόταση απλουστεύει τη νομοθεσία.

Οι διατάξεις μίας και μόνον συμφωνίας με την Κοινότητα θα αντικαταστήσουν ή θα συμπληρώσουν τις σχετικές διατάξεις των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας.

- **Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης**

Σύμφωνα με την τυπική διαδικασία που ακολουθείται για την υπογραφή και τη σύναψη διεθνών συμφωνιών, το Συμβούλιο καλείται να εγκρίνει τις αποφάσεις για την υπογραφή και τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών και να ορίσει τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να υπογράψουν τη συμφωνία εξ ονόματος της Κοινότητας.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 80 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 300 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο πρώτη πρόταση και το άρθρο 300 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής²,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 5 Ιουνίου 2003, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες με σκοπό την αντικατάσταση ορισμένων διατάξεων των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών από μία συμφωνία με την Κοινότητα.
- (2) Η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε, εξ ονόματος της Κοινότητας, συμφωνία με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών, σύμφωνα με τους μηχανισμούς και τις οδηγίες που περιλάμβανε το παράρτημα της απόφασης με την οποία το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες με σκοπό την αντικατάσταση ορισμένων διατάξεων των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών από μια συμφωνία με την Κοινότητα.
- (3) Η συμφωνία αυτή υπογράφηκε εξ ονόματος της Κοινότητας, με την επιφύλαξη της ενδεχόμενης σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία, σύμφωνα με την απόφαση .../.../ΕΚ του Συμβουλίου⁴.
- (4) Η συμφωνία πρέπει να εγκριθεί,

---

² EE C της, σ. .

³ EE C της, σ. .

⁴ EE C της, σ. .

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

1. Εγκρίνεται, εξ ονόματος της Κοινότητας, η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών.
2. Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο να προβεί στην κοινοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της συμφωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας

σχετικά με ορισμένες πτυχές των αεροπορικών μεταφορών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

αφενός, και

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

αφετέρου,

(στο εξής «συμβαλλόμενα μέρη»)

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι μεταξύ αρκετών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας έχουν συναφθεί διμερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών, οι οποίες περιέχουν διατάξεις αντίθετες με το κοινοτικό δίκαιο,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε διάφορες πτυχές των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τρίτων χωρών,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι, βάσει του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου, οι κοινοτικοί αερομεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος έχουν δικαίωμα ισότιμης πρόσβασης στα αεροπορικά δρομολόγια μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τρίτων χωρών,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένων τρίτων χωρών, οι οποίες προβλέπουν τη δυνατότητα των υπηκόων των εν λόγω τρίτων χωρών να αποκτούν την κυριότητα αερομεταφορέων που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι ορισμένες διατάξεις των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, οι οποίες είναι αντίθετες με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο, πρέπει να εναρμονισθούν με αυτό, ώστε να δημιουργηθεί στερεή νομική βάση για τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας και να διαφυλαχθεί η συνέχεια των εν λόγω αεροπορικών μεταφορών,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι, με βάση το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, δεν επιτρέπεται καταρχήν αερομεταφορείς να συνάψουν συμφωνίες οι οποίες ενδέχεται να θίξουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τρίτων χωρών και έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι διατάξεις των διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, οι οποίες i) απαιτούν ή ευνοούν την έγκριση συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεων από ενώσεις επιχειρήσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών που παρακωλύουν, νοθεύουν ή περιορίζουν τον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων στα αντίστοιχα δρομολόγια, ή ii) ενισχύουν τις επιπτώσεις τέτοιων συμφωνιών, αποφάσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών, ή iii) αναθέτουν σε αερομεταφορείς ή άλλους ιδιωτικούς οικονομικούς παράγοντες την αρμοδιότητα λήψης μέτρων που παρακωλύουν, νοθεύουν ή περιορίζουν τον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων στα εκάστοτε δρομολόγια, δύναται να καταστήσουν αναποτελεσματικούς τους κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι σκοπός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ως συμβαλλόμενου μέρους της παρούσας συμφωνίας, δεν είναι να αυξηθεί ο συνολικός όγκος της αεροπορικής κίνησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, ούτε να μεταβληθεί το ισοζύγιο μεταξύ κοινοτικών αερομεταφορέων και αερομεταφορέων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, ούτε να διαπραγματευθεί τροποποιήσεις των διατάξεων των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών σχετικά με τα δικαιώματα μεταφοράς.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1

Γενικές διατάξεις

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
2. Σε κάθε συμφωνία που παρατίθεται στο παράρτημα 1, οι αναφορές σε υπηκόους κράτους μέλους συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας αυτής νοούνται ως αναφορές σε υπηκόους κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
3. Σε κάθε συμφωνία που παρατίθεται στο παράρτημα 2, οι αναφορές σε αερομεταφορείς ή αεροπορικές εταιρείες κράτους μέλους συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας αυτής νοούνται ως αναφορές σε αερομεταφορείς ή αεροπορικές εταιρείες που έχει καθορίσει το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

ΑΡΘΡΟ 2

Καθορισμός αερομεταφορέα από κράτος μέλος

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου αντικαθιστούν τις αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων που περιλαμβάνονται αντίστοιχα στο παράρτημα 2 στοιχεία α) και β) αντίστοιχα, σε ό,τι αφορά τον καθορισμό αερομεταφορέα από το εκάστοτε κράτος μέλος, τις άδειες εκμετάλλευσης και τεχνικής φύσεως που έχει χορηγήσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας, καθώς επίσης και σε ό,τι αφορά την απόρριψη, την ανάκληση, την αναστολή ή τον περιορισμό των αδειών εκμετάλλευσης και αδειών τεχνικής φύσεως του αερομεταφορέα, αντίστοιχα.
2. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας, όταν της γνωστοποιείται από κράτος μέλος καθορισμός αερομεταφορέα, χορηγεί τις κατάλληλες άδειες εκμετάλλευσης

και άδειες τεχνικής φύσεως, με την ελάχιστη διαδικαστική καθυστέρηση, υπό τον όρο ότι:

- i. ο αερομεταφορέας είναι εγκατεστημένος στην επικράτεια του κράτους μέλους που τον έχει καθορίσει, με βάση τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και έχει έγκυρη άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο· και
- ii. το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα ασκεί και διατηρεί τον ουσιαστικό ρυθμιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα και στην πράξη καθορισμού προσδιορίζεται με σαφήνεια η αρμόδια αεροναυτική αρχή· και
- iii. ο αερομεταφορέας τελεί υπό την κυριότητα, είτε άμεσα είτε μέσω πλειοψηφικής συμμετοχής, και υπό τον πραγματικό έλεγχο κρατών μελών ή/και υπηκόων κρατών μελών, ή/και άλλων κρατών αναφερόμενων στο παράρτημα 3 ή/και υπηκόων των συγκεκριμένων άλλων κρατών.

3. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας μπορεί να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει ή να περιορίσει τις άδειες εκμετάλλευσης ή τις άδειες τεχνικής φύσεως ενός αερομεταφορέα καθορισμένου από κράτος μέλος εφόσον:

- i. ο αερομεταφορέας δεν είναι εγκατεστημένος στην επικράτεια του κράτους μέλους που τον έχει καθορίσει, με βάση τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ή δεν διαθέτει έγκυρη άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο· ή
- ii. ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται ή δεν διατηρείται από το κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την έκδοση του αντίστοιχου πιστοποιητικού αερομεταφορέα, ή στην πράξη καθορισμού του αερομεταφορέα δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια η αρμόδια αεροναυτική αρχή· ή
- iii. ο αερομεταφορέας δεν τελεί υπό την κυριότητα, είτε άμεσα είτε μέσω πλειοψηφικής συμμετοχής, ή υπό τον πραγματικό έλεγχο κρατών μελών ή/και υπηκόων κρατών μελών, ή/και άλλων κρατών αναφερόμενων στο παράρτημα 3 ή/και υπηκόων των συγκεκριμένων άλλων κρατών· ή
- iv. ο αερομεταφορέας έχει ήδη λάβει άδεια εκμετάλλευσης βάσει διμερούς συμφωνίας μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας και άλλου κράτους μέλους, και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας αποδείξει ότι ο αερομεταφορέας, ασκώντας τα δικαιώματα μεταφοράς που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία σε δρομολόγιο που περιλαμβάνει σημείο στην επικράτεια αυτού του άλλου κράτους μέλους, καταστρατηγεί τους περιορισμούς ως προς τα δικαιώματα μεταφοράς που επιβάλλει η άλλη αυτή συμφωνία· ή
- v. ο αερομεταφορέας διαθέτει πιστοποιητικό αερομεταφορέα που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος το οποίο δεν έχει συνάψει με τη Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας διμερή συμφωνία στον τομέα

των αεροπορικών υπηρεσιών, και το οποίο έχει αρνηθεί να παραχωρήσει δικαιώματα κυκλοφορίας στον αερομεταφορέα που έχει καθορίσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας.

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας, κατά την άσκηση του δικαιώματός της με βάση την παρούσα παράγραφο, δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ κοινοτικών αερομεταφορέων για λόγους εθνικότητας.

ΑΡΘΡΟ 3

Ασφάλεια πτήσεων

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου συμπληρώνουν τις σχετικές διατάξεις των άρθρων που παρατίθενται στο παράρτημα 2 στοιχείο γ).
2. Όταν ένα κράτος μέλος έχει καθορίσει αερομεταφορέα του οποίου τον ρυθμιστικό έλεγχο ασκεί και διατηρεί άλλο κράτος μέλος, τα δικαιώματα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που απορρέουν από τις διατάξεις περί ασφάλειας πτήσεων της συμφωνίας μεταξύ του κράτους μέλους που έχει καθορίσει τον αερομεταφορέα και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας ισχύουν εξίσου σε ό,τι αφορά την έκδοση, την εφαρμογή ή τη διατήρηση των προτύπων ασφαλείας από το άλλο αυτό κράτος μέλος και σε ό,τι αφορά την άδεια εκμετάλλευσης του συγκεκριμένου αερομεταφορέα.

ΑΡΘΡΟ 4

Φορολόγηση αεροπορικών καυσίμων

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου συμπληρώνουν τις σχετικές διατάξεις των άρθρων που παρατίθενται στο παράρτημα 2 στοιχείο δ).
2. Κατά παρέκκλιση τυχόν αντίθετων διατάξεων, καμία διάταξη σε οιαδήποτε συμφωνία που παρατίθεται στο παράρτημα 2 στοιχείο δ) δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να επιβάλλουν, χωρίς διακρίσεις, φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις επί των καυσίμων που διατίθενται στο έδαφός τους στα αεροσκάφη καθορισμένου αερομεταφορέα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, ο οποίος εκτελεί δρομολόγια μεταξύ σημείου στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους και άλλου σημείου στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους ή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.
3. Με βάση την αμοιβαιότητα και σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βραζιλίας, καμία διάταξη σε οιαδήποτε από τις συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 2 στοιχείο δ) δεν εμποδίζει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας να επιβάλει αμερόληπτα φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις επί των καυσίμων που διατίθενται στην επικράτειά του στα αεροσκάφη καθορισμένου αερομεταφορέα κράτους μέλους, ο οποίος εκτελεί δρομολόγια μεταξύ σημείων στην επικράτεια της Βραζιλίας.

ΑΡΘΡΟ 5

Συμβατότητα με τους κανόνες ανταγωνισμού

1. Κατά παρέκκλιση τυχόν αντίθετων διατάξεων, καμία διάταξη οποιασδήποτε από τις συμφωνίες που παρατίθεται στο παράρτημα 1 i) δεν απαιτεί ούτε ευνοεί την έγκριση συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεων από ενώσεις επιχειρήσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών που εμποδίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό· ii) δεν ενισχύει τις επιπτώσεις τέτοιων συμφωνιών, αποφάσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών· ή iii) να αναθέτει σε ιδιωτικούς οικονομικούς φορείς την αρμοδιότητα λήψης μέτρων, τα οποία αποκλείουν, νοθεύουν ή περιορίζουν τον ανταγωνισμό.
2. Δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των συμφωνιών του παραρτήματος 1 οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 6

Παραρτήματα της συμφωνίας

Τα παραρτήματα της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

ΑΡΘΡΟ 7

Αναθεώρηση ή τροποποίηση

Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να αναθεωρήσουν ή να τροποποιήσουν την παρούσα συμφωνία με κοινή συναίνεση.

ΑΡΘΡΟ 8

Έναρξη ισχύος και προσωρινή εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία εγγράφως την ολοκλήρωση των αντίστοιχων εσωτερικών τους διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να εφαρμόζουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία από την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της ημερομηνίας, κατά την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη θα έχουν αμοιβαία κοινοποιήσει την ολοκλήρωση των αναγκαίων για τον σκοπό αυτό διαδικασιών.
3. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε όλες τις συμφωνίες και λοιπές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο παράρτημα 1 έστω και εάν, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, δεν έχουν ακόμη αρχίσει να ισχύουν και δεν εφαρμόζονται προσωρινά.

ΑΡΘΡΟ 9

Λήξη της συμφωνίας

1. Η λήξη μιας συμφωνίας που παρατίθεται στο παράρτημα 1 συνεπάγεται ταυτόχρονη λήξη της ισχύος όλων των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας που αφορούν τη συγκεκριμένη συμφωνία που παρατίθεται στο παράρτημα 1.

2. Η λήξη όλων των συμφωνιών που παρατίθενται στο παράρτημα 1 συνεπάγεται ταυτόχρονη λήξη της ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

Έγινε στις [...], την [...] ημέρα του [..., ...], εις διπλούν, στη, αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ:

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ:**

Κατάλογος των συμφωνιών που αναφέρονται στο άρθρο 1 της παρούσας συμφωνίας

Συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών ή άλλες ρυθμίσεις μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας και κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως έχουν τροποποιηθεί, οι οποίες, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, έχουν συναφθεί, υπογραφεί ή μονογραφηθεί.

- συμφωνία τακτικών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Ρίο Ιανέιρο στις 29 Αυγούστου 1957, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Γερμανίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Αυστρίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 16 Ιουλίου 1993, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας - Αυστρίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου του Βελγίου και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Μπραζίλια στις 18 Νοεμβρίου 1999, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Βελγίου**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου της Δανίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Ρίο Ιανέιρο στις 18 Νοεμβρίου 1999, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Δανίας**»·
- συμφωνία τακτικών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της ισπανικής κυβέρνησης και της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Ρίο Ιανέιρο στις 28 Νοεμβρίου 1949, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Ισπανίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, η οποία μονογραφήθηκε ως παράρτημα 2 των συμφωνηθέντων πρακτικών που υπογράφηκαν στο Ρίο Ιανέιρο στις 13 Ιουλίου 2007, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**σχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 29 Οκτωβρίου 1965, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Γαλλίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, η οποία μονογραφήθηκε ως προσάρτημα Β του μνημονίου συμφωνίας

που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 18 Μαρτίου 1997, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Ελλάδας**»·

- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Μπραζίλια στις 3 Απριλίου 1997, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Ουγγαρίας**»·
- συμφωνία τακτικών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ιταλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 23 Ιανουαρίου 1951, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Ιταλίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, η οποία μονογραφήθηκε ως προσάρτημα 2 των πρακτικών των συζητήσεων που υπογράφηκαν στη Ρώμη την 1η Ιουλίου 2007, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**σχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, η οποία μονογραφήθηκε ως παράρτημα 2 του μνημονίου συμφωνίας που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 28 Αυγούστου 2008, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Λουξεμβούργου**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Μπραζίλια στις 6 Ιουλίου 1997, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Κάτω Χωρών**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Πολωνίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Ρίο Ιανέιρο στις 13 Μαρτίου 2000, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Πολωνίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης της Πορτογαλίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στη Λισσαβόνα στις 11 Σεπτεμβρίου 2002, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας - Πορτογαλίας**»·
- συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου της Σουηδίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας που υπογράφηκε στο Ρίο Ιανέιρο στις 18 Μαρτίου 1969, αναφερόμενη στο παράρτημα 2 ως «**συμφωνία Βραζιλίας – Σουηδίας**»·

Κατάλογος των άρθρων των συμφωνιών που παρατίθενται στο παράρτημα 1 και αναφέρονται στα άρθρα 2 έως 6 της παρούσας συμφωνίας

α) Καθορισμός αερομεταφορέα από κράτος μέλος:

- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Αυστρίας·
- Άρθρα 3 και 4 της συμφωνίας Βραζιλίας-Βελγίου·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Δανίας·
- Άρθρο 2 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γαλλίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γερμανίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ελλάδας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ουγγαρίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας·
- Άρθρο 3 του αναθεωρημένου σχεδίου συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας·
- Άρθρο 2 της συμφωνίας Βραζιλίας – Κάτω Χωρών·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πολωνίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πορτογαλίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·
- Άρθρο 3 του σχεδίου αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Σουηδίας·

β) Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός των αδειών εκμετάλλευσης ή των αδειών τεχνικής φύσεως:

- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Αυστρίας·
- Άρθρο 5 της συμφωνίας Βραζιλίας – Βελγίου·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Δανίας·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γαλλίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γερμανίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ελλάδας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ουγγαρίας·

- Άρθρο 7 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας·
- Άρθρο 4 του σχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας·
- Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Κάτω Χωρών·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πολωνίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πορτογαλίας·
- Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·
- Άρθρο 4 του σχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Σουηδίας·

γ) Ασφάλεια πτήσεων:

- Άρθρο σχετικό με την ασφάλεια πτήσεων που προβλέπεται στα συμφωνηθέντα πρακτικά που υπογράφηκαν στο Ρίο Ιανέιρο στις 25 Απριλίου 1996 σχετικά με τη συμφωνία Βραζιλίας – Κάτω Χωρών·
- Άρθρο 14 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πορτογαλίας·

δ) Φορολόγηση αεροπορικών καυσίμων:

- Άρθρο 8 της συμφωνίας Βραζιλίας – Αυστρίας·
- Άρθρο 10 της συμφωνίας Βραζιλίας – Βελγίου·
- Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Δανίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γαλλίας·
- Άρθρο 5 της συμφωνίας Βραζιλίας – Γερμανίας·
- Άρθρο 10 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ελλάδας·
- Άρθρο 8 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ουγγαρίας·
- Άρθρο 4 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ιταλίας·
- Άρθρο 9 της συμφωνίας Βραζιλίας – Λουξεμβούργου·
- Άρθρο 3 της συμφωνίας Βραζιλίας – Κάτω Χωρών·
- Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πολωνίας·
- Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Πορτογαλίας·
- Άρθρο 5 της συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·
- Άρθρο 5 του σχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας Βραζιλίας – Ισπανίας·

– Άρθρο 6 της συμφωνίας Βραζιλίας – Σουηδίας·

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Κατάλογος άλλων κρατών που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας συμφωνίας

- α) Δημοκρατία της Ισλανδίας** (βάσει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο)·
- β) Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν** (βάσει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο)·
- γ) Βασίλειο της Νορβηγίας** (βάσει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο)·
- δ) Ελβετική Συνομοσπονδία** (βάσει της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας).